

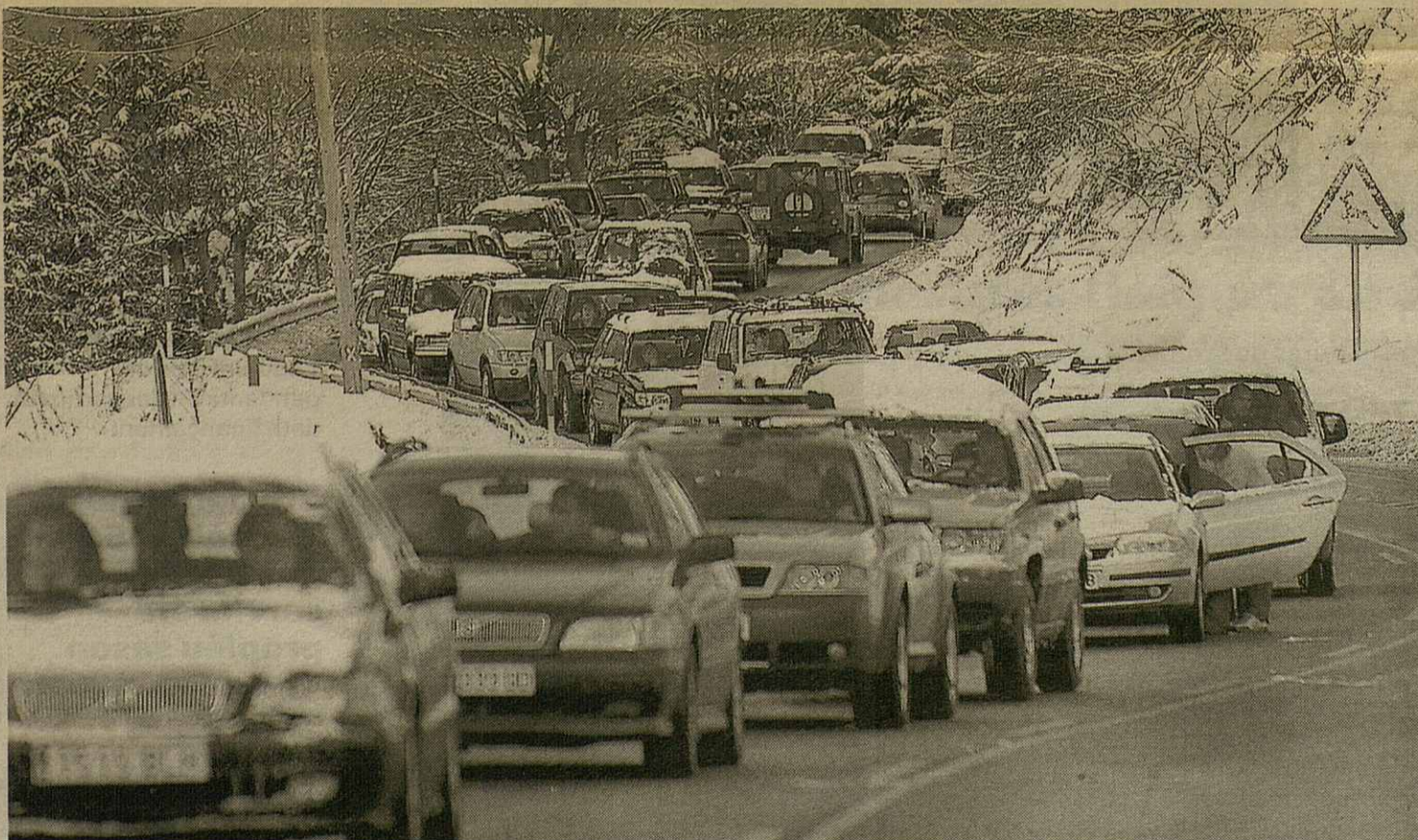
nreg 7677

AUÉ

SUPLEMENT SETMANAU DETH DIARI **A V U I**

DISSABTE
10 DE GER
DE 2004
N. 96

Era Generalitat de Catalonha vòu hèr un Plan Director sus era Val d'Aran Eth portavotz deth govèrn catalan assegure qu'er estudi se harà amassa damb eth Conselh

Coes quilometricas aguest Nadau entà arribar en Baqueira

Laurent Dominique

Redaccion
Barcelona

Eth govèrn catalan premanis un Plan Director dera Val d'Aran que vòu que sigue elaborat amassa damb es institucions araneses e era societat civila. Segontes era Conselheria de Politica Territorial e Òbres Publiques, aguest Plan permetrà melhorar es comunicacions intèrnes e es accèssi, atau com eth provediment energetic deth parçan.

"Aguest nau Plan neish damb era volentat d'impulsar e assolidar eth sector toristic e estudiar eth desenvolupament urbanistic dera zòna", senhale era informacion de PTOP. Eth govèrn catalan considèrè

qu'es eveniments des darrèrs dies mòstren qu'Aran a de hèr front a escomeses de grana importància en terren urbanistic, infrastructurau, ambientau e energetic entà pr'amor de mantier e espleitar

es sues potencialitats. Era Generalitat cre qu'es implicacions territoriaus d'aguestes escomeses auràn d'èster afrontades en Plan Territorial deth Naut Pirenèu e Aran e qu'eth govèrn catalan s'a

comprometut a redigir-lo e presentar-lo plan lèu entara sua discussio publica e aprobacion. Eth govèrn higeç qu'Aran reclame d'immediat "era elaboracion d'uns esturments especifics que permeten amiar damb garanties eth sòn

Vòlen definir quin a d'èster eth modèl urbanistic deth parçan

desvolupament a cuert e a miei tèrme". Ei per açò qu'eth Departament de PTOP contactarà damb eth govèrn d'Aran entà redigir eth sòn pròpri Plan Director, de caràcter territorial, infrastructurau e estrategic entà prèner decisions sus es infrastructures d'accessibilitat exteriora, es comunicacions intèrnes, eth provediment energetic, eth desenvolupament estrategic deth sector toristic, eth modèl d'urbanizacion e es qüestions ambientaus.

Aguesta setmana en

Endesa se compromet a paliar es besonhs des pròplèu 25 ans

Regularàn es parcatges dera C-28 ath sòn pas per Salardú e Arties

TESVA arrenh medicalizar eth 40% des servicis damb era USVA

Eth temps de demora ei de sèt minutes, encara qu'es gessudes tà dehòra placen era mieja en nau

Redaccion
Vielha(CASTIÈRO)

Pendent er an qu'acabam de deishar, TESVA (Transpòrt d'Emergències Sanitàries Val d'Aran) a realizat un totau de 658 emergències damb un temps de demora de 7 minutes. Segontes eth Director Tecnic de TESVA, Fran Cardènes, era mieja deth temps de demora puge as 9 minutes quan

en transpòrt sanitari, e ua auta Unitat de Supòrt Auançat qu'incorpòre personau medicau deth centre sanitari aranés. Es servicis que realize TESVA se desvolòpen d'ua forma establa e s'incrementen principaument ena sason d'iuèrn e en mes d'agost. Pendent eth

darrèr mes de deseme, TESVA a hèt 72 gessudes, enter eth Servici Basic e er Auançat, des quaus 28 s'an medicalizat. S'a de tier en compde qu'en iuèrn TESVA hè fòrça translats tà d'auit lòcs der estat. "S'er Espitau non pòt tractar quauqua malautia, s'a de recòrrer ath translats", ditz Cardènes.

Enguan s'an hèt mès de 650 gessudes d'emergències

se compden es gessudes tà dehòra deth parçan. "Era donada mès subergessenta ei qu'auem medicalizat eth 40% des servicis damb gessuda dera USVA (Unitat de Supòrt Vitau Auançat). Abantes aguest servici non existie, medicalizar-lo supause ua assisténcia dehòra der Espitau damb personau medic (un mètge e un infermièr)", hígec Cardènes. TESVA ena actualitat dispause d'ua Unitat de Supòrt Vitau Basic formada per tecnicos

Eth Servici Primari amie era equipa medicau enquias lotjaments o accidents

Agenda

EXPOSICIONS

Arties

■ Enquith 25 de gèr ena glèisa de Sant Joan d'Arties, exposicion collectiua d'art, "Romanic e paisatges des Pirenèus". Era mòstra de Joan Escolà, Miguel Estaña e Ricard Novell ei dubèrta de dimars a dimenge de 17,00 enquia 20,00 ores. Vielha.

Vielha

■ Helena Agustí Maragall e Maria Demestres Larín expausen enquith dia 15 de gèr ena sala d'exposicions der Ajuntament de Vielha. Mar e Montanha ei eth nòm dera mòstra de pintures en relèu e

escultures de bronze.

TALHS EN CARRETÈRA

HÒS

■ Era carretèra N-230, ena termièra damb França, demorarà barrada eth pròplèu dijaus 22 de gèr a compdar des 22,00 ores e enquith diuendres 23 de gèr tàs 6,00 ores ara nautada deth tèrme municipau de Melles. Es despaièrs trabalhs d'apraiment deth pònt plaçat ath cant dera termièra sonque permeterà era circulacion as veïculs d'emergéncia.

Servicis

CONSELH GENERALI	973 64 18 01
OFEA (FOMENT ARANÉS)	973 64 00 92
TORISME VAL D'ARAN	973 64 06 88
MOSSOS D'ESQUADRA	973 35 72 85
GUARDIA CIVIL	973 64 00 05
POMPIÈRS D'ARAN	973 64 00 80
ESPITAU VAL D'ARAN	973 64 00 06
FLINERÀRIA	973 64 23 39
BURÈU TORISME VIELHA	973 64 01 10
CORRÈLS	973 64 09 12
NOTARIA	973 64 01 11
RECAPTACION IMPÒSTI	973 64 02 78
MUSÈU D'ARAN	973 64 18 15
AUÉ (REDACCION)	973 64 30 51
GREMI D'HOSTALERIA	973 64 06 01
LORDÈRES	973 64 18 01

AUÉ

EDITE: PREMSA CATALANA S.A.
ELABORACIÓN: GRUPCAT
news@grupcat.com

AVUI

GRUPCAT

Bracs

Endesa aportarà un estudi entà palliar es mancances electricques des pròplèu 25 ans

■ Era companhia electrica FECSA/ENDESA se comprometec, eth darrèr dimèrcles, en ua amassada ena sedença deth Conselh Generau, a aportar un estudi que s'includirà laguens deth Plan d'Ordenacion Territorial d'Aran sus era situacion reau de capacitat qu'a era Val d'Aran ena actualitat entad açò qu'ei ath provediment electric. Er estudi anarà acompanhat des melhores de besonh entà garantir eth consum energetic deth parçan entàs pròplèu 25-30 ans. D'enter es mesures mès importantes subergessen dues sosestacions qu'Endesa bastirà en Vielha e Vaquèira e que se porien mèter en foncionament en junhsèga e deseme, respectivament. Entad açò qu'ei ath finançament, era de Vielha serà pagada ena sua totalitat pera companhia electrica, en tot qu'era de Vaquèira demore pèndenta en despartiment deth finançament.

Eth parcatge de Vaquèira 1500 poirà balhar servici era pròplèu sason

■ Eth Conselh Generau d'Aran propietari, des de hè un mes, deth parcatge de Vaquèira 1500 elaborarà plan lèu un projècte d'ampliacion d'aguest parcatge entà agranir de forma significatiua era sua capacitat. Eth govèrn d'Aran vòu qu'era pròplèu sason pogue èster prèst e absorbir part dera demana de parcatges existenta ena zòna. Des 700 coches actuaus se poirà passar as 1400 e non se descarte que poguen èster mès. Era pròplèu sason tanben poirian èster disponibles un gran numerò de places deth nau parcatge sosterranh de Vaquèira.

CASTIÈRO

Es afectats pes panes electricques dejà pòden hèr es reclamacions

Redaccion
VIELHA

Torisme Val d'Aran e eth Grèmi d'Ostalaria d'Aran an hèt a arribar a toti es sòns associats un comunicat sus es acòrds as quaus arribèren eth darrèr 30 de deseme. Representants de FECSA/ENDESA, eth Conselh Generau e eth sector empresariu representat peth Grèmi d'Ostalaria dera Val d'Aran e Torisme Val d'Aran sus es repercussions dera pana deth darrèr 29 de deseme que deishèc eth parçan sense

Era Oficina de Reclamacions ei plaçada en Conselh Generau

provediment pendent mès de sèt ores.

Er acòrd ath quau s'a arribat permeterà a toti es afectadi adreçar-se enquiath 15 de hereuèr tara Oficina de Reclamacions qu'ei a disposicion ena sedença deth Conselh Generau e presentar era documentacion avienta, relacion de damnatges costadi en tot adjúnher factures, justificants, atau coma ua relacion de çò maumetut enes gelères, enter d'auto. Ath delà, es restaurants auràn de presentar ua relacion des resèrves e ingressi comparatius entà demostrar er amendriment d'ingrèssi costadi. Er expèrt dera companhia electrica analizarà cadua des reclamacions entà personalizar eth sòn expedient.

PUJÒLO

Dempús dera pana deth dia 29 de deseme representants politics e afectats s'amassèren damb era companhia Endesa

AUÉ

Regularàn es parcatges ath cant dera C-28 ath sòn pas per Arties e Salardú

Eth projècte d'apraiment dera C-28 enter Garòs e Salardú incluirà mesures fisiques de delimitacion

Redaccion
Salardú

Baquèira Beret, er Ajuntament deth Naut Aran e eth Conselh Generau participèren dimèrcles en ua amassada entà préner mesures urgentes que regulen eth transit pera C-28 enter Vielha e Vaquèira e garantir atau era fluïdesa ath long deth trajecte. Naut Aran e era estacion d'iuèrn se

comprometeren a plaçar, ben lèu, còns de transit delimitadors des vies de circulacion entà impedir eth parcatge indiscriminat enes trauèsses de Salardú e Arties. Eth Conselh Generau demanarà ath Departament de Politica Territorial dera Generalitat qu'includisque laguens deth projècte d'apraiment dera C-28, enter Garòs e Salardú, ua sòrta de mesures fisiques de

delimitacion dera cauçada e esvitar atau parcatges laguens dera via. Ena amassada tanben s'estudièren es consequéncies des microtalhs des servicis publics e s'acordèc qu'es parades de bus se plaçarien de faïçon que non obliguen as autobusi a arturar-se en miei dera carretèra entà hèr eth servici. Entad açò qu'ei as lordères, eth Conselh cambiarà

es conteneders per caishes compactadores sustot en Arties e Salardú, Vaquèira 1500 e enes pletes. Aguesti punts de recuelhuda de lordères se plaçaràn luenh des vies d'accès dera estacion iuernau e se plaçaràn en lòcs de bon accès entàs camions de recuelhuda. Eth parcatge de veïculs pendent tot eth Nadau en madeish lòc a estat ua des encauses qu'an hèt dera recuelhuda un martiri.

CASTIÈRO

Crebades e punchades d'arròdes de detzees de coches enes carretères

Redaccion
VIELHA

Eth mau estat des carretères N-230 e C-28 a afectat a mès de 40 automobilistes que pendent es darrères setmanes an patit crebades d'arròdes en transitar per aguestes vies. Era nhèu e er aumet de transit en aguesti dies de Nadau son es encauses mès probables dera grana quantitat de traucs

existents enes carretères araneses. En cas dera C-28, cau híger era arturada des trabalhs pr'amor deth mau temps, qu'an deishat era via entre Vielha e Vaquèira en un estat penible, qu'a ajudat a agranir era fatidica situacion viscuda en aguestes hèstes. Eth Conselh Generau a demanat ath Ministèri de Foment qu'er adobament dera N-230 sigue imminent.

Era carretèra N-230, ath sòn pas per Vielha, presentaue horats d'enquia 20 centimètres de hons en quauqui punts que dejà an estat apraiats.

Fôrça mai-
nadèra e
familhes
demorèren as
Reis ena
cavaucada de
Vielha.

Tradicionau cavaucada des Reis d'Autan en Aran

Segontes conde era tradicion e era glèisa catolica en Evangèli de Sant Matèu, "Quan Jesús neishec en Betleèm de Judèa, ena epòca deth Rei Eròdes, uns mags qu'arribauen d'autan demanèren a on ère eth Rei des judius qu'auie neishut, pr'amor qu'auien vist en autan era sua estela e volien adorar-lo. Eth Rei Eròdes en entèner açò convoquèc as principaus sacerdots e escrivans entà demanar-les a on auie de néisher eth Crist. Eri li responeren qu'en Betleèm de Judea, donques atau ère escrit peth profèta. Alavetz, Eròdes en tot cridar en secret as mags, endonvièc era data en qu'auie apareishut era estela que les amiaue. Les envièc entà Betleèm entà informar-se sus eth mainatge e entà que l'avertissen un còp l'auessen trobat, donques eth tanben volie adorar-lo. Dempús partiren en tot seguir era estela que les amièc enquia que s'arturèc en lòc a on auie neishut eth mainatge. Entrèren en gripiau a on i demoraue Jesús damb Maria, era

Redaccion
Vielha (CASTIÈRO)

**SS MM visitèren
damb cavaucades,
diuèrsi pòbles de
toti es terçons dera
Val d'Aran e recuel-
heren es cartes des
mainatges mèis des-
confidats**

sua mair, e l'adorèren e li aufriren presents. Melchòr, eth mèis vielh e damb peublanc li aufric aur, Gaspar eth ròi e sense barba, encens e Baltasar de raça nera e damb barba, mirra. Avertits, en

sòns, de qué hugessen d'Eròdes se'n tornèren tara sua tèrra per un aute camin".

Ena actualitat aguesta tradicion populara a portat a hèr deth dia de Reis ua jornada entà qu'es mèis petiti reciben presents. Encara qu'es mainatges que non an estat braves pendent er an sonque an carbon.

Es Reis d'Autan arribèren deluns de cap ara vrespada, recuelheren aqueres cartes qu'es mainatges encara non auien enviat per corrèu e recorren es terçons en tot èster benvegudi per toti es que les demorauen enes carrèrs. Es bailes des ajuntaments que visitèren SS MM les demanèren ajuda entà aparar es diuèrsi problèms existents enes municipis, ath delà de patz entath pròplèu an.

Dempús era mainadèra se podec fotografiar damb es Reis e, en tot córrer, se n'anèren entà casa a sopar e dromir, mèis non sense abantes deishar-les un shinhau de minjar e béuer.

ara que i èm

Jusèp Lois Sans

Liure (2)

Sò recebut critiques per suggerir qu'era Val d'Aran a d'èster considerada ua "comunautat liura associada a Catalonha". Senhal de qué non vau per mau camin. Era consideracion de "liura" signifie dotar-la de capacitat entà autogovernar-se. Era condicion d'associada a Catalonha ei pera volentat des aranesi exprimida ath long dera istòria. Era recenta tragèdia (economicotoristica) des panes electriques (de dètz e sèt ores) des vacances de Nadamos a de hèr a reflexionar sus era capacitat aranesa. Eth Govern dera Val d'Aòsta, modèl d'autonomia (de 50 ans d'istòria) en Estat Italian, ei propietari des aigües dera Val e des mèis de 40 centaus hidroelectriques que i a. Quan era famosa pana der an passat que deishèc Itàlia sense lum pendent 24 ores, era Val d'Aòsta proprietària dera sua energia e responsabla deth sòn futur sonque demorèc a escures pendent ua ora. Era espleita hidroelectrica aportèc boni beneficis entara Val d'Aran pendent ua certana epòca, mèis ath darrèr a deishat situacions de dolor: aigua venuda (quan era Querimònia hè proprietària dera aigua ath Conselh Generau d'Aran), damb era impossibilitat dera sua espleita e contaròtle en benefici deth pòble, installacions de produccion e de despartiment deficitàries, besonh d'aqueriment extèrn dera energia, montanhes horadades,... Ara ei eth moment de qué se dòte politica e economicament ath Conselh Generau d'Aran dera capacitat de govern sustot eth sòn territòri entà que aquerisque eth nivèu d'autonomia e de govern avient.

Era aigua des lacs e des arrius a d'èster jos eth contaròtle e propietat deth govern aranés e un país damb potenciau toristic e naturau coma eth nòste a d'èster propietari dera sua energia.

DAMB ERA COLLABORACION DETH DEPARTAMENT DE PRESIDÈNCIA DERA GENERALITAT DE CATALUNYA E DETH CONSELH GENERAU D'ARAN

